

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 24.01.1968, sp. zn. 5 Tz 49/67, ECLI:CZ:NS:1968:5.TZ.49.1967.1

Číslo: 20/1968

Právní věta:

Není-li obviněnému, který vykonává trest odnětí svobody, umožněno, aby se zúčastnil veřejného zasedání, ačkoliv výslovně žádá, aby byl tomuto zasedání přítomen, je porušením zákona v § 2 odst. 13 věta za středníkem tr. ř., koná-li soud přesto veřejné zasedání v nepřítomnosti obviněného.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 24.01.1968

Spisová značka: 5 Tz 49/67

Číslo rozhodnutí: 20

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Veřejné zasedání

Předpisy: 141/1961 Sb. § 2 odst. 13

§ 233

§ 237

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Hradci Králové jako soud odvolací odsoudil rozsudkem z 10. listopadu 1965 sp. zn. 3 To 378/65 k trestu odnětí svobody obviněného A za trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák., jehož se A dopustil ve spolupachatelství s B tím, že společně dne 13. srpna 1965 v nočních hodinách v neosvětleném vagónu vlaku napadli pod vlivem alkoholu cestujícího C, kterého bili, škrtili a domáhali se přitom, aby jim vydal všechny peníze, které má u sebe.

Během výkonu trestu odnětí svobody podal obviněný A návrh na povolení obnovy trestního řízení, v němž uvedl, že soudu nebyly známy podstatné skutečnosti o trestném činu, pro který byl odsouzen.

Usnesením okresního soudu v Havlíčkově Brodě z 29. září 1966 sp. zn. T 210/65 byl návrh obviněného A na povolení obnovy řízení podle § 283 písm. d) tr. ř. zamítnut.

Stížnost obviněného proti tomuto usnesení krajský soud v Hradci Králové dne 1. listopadu 1966 pod sp. zn. 3 To 359/66 rovněž zamítl.

Ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu proti tomuto usnesení

krajského soudu v Hradci Králové Nejvyšší soud napadené usnesení i usnesení soudu prvního stupně zrušil a okresnímu soudu v Havlíčkově Brodě přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Okresní soud stanovil den konání veřejného zasedání k projednání návrhu na obnovu řízení na 29. září 1966. K tomuto zasedání předseda senátu předvolal obviněného A z výkonu trestu odnětí svobody. V přípisu z 22. září 1966 zaslaném okresnímu soudu z výkonu trestu obviněný žádal, aby veřejné zasedání stanovené na 29. září 1966 bylo bez jednání přeloženo na pozdější termín. Svou žádost odůvodňoval tím, že 22. září 1966 má jiné soudní jednání a že z tohoto důvodu nebyl zařazen do eskorty, takže se nebude moci zúčastnit veřejného zasedání v řízení o obnovu. Zároveň žádal, aby okresní soud v rámci příprav nového veřejného zasedání vyhotovil příkaz k provedení eskorty, aby mu tak bylo umožněno zúčastnit se tohoto zasedání. Po pověření byly důvody jeho neúčasti ve veřejném zasedání shledány pravdivými.

Okresní soud, aniž přihlížel k obsahu uvedeného přípisu, veřejné zasedání o návrhu na obnovu provedl dne 29. září 1966 v nepřítomnosti obviněného. Z protokolu o tomto veřejném zasedání není patrné, že by v něm byly probrány nějaké skutečnosti, případně provedeny nějaké důkazy.

Podle ustanovení § 237 tr. ř. soud smí při svém rozhodnutí přihlížet jen ke skutečnostem, které byly probrány ve veřejném zasedání a opírat se o důkazy, které byly v tomto zasedání provedeny. Tím, že soud neprobral ve veřejném zasedání žádné skutečnosti ani neprovedl žádné důkazy, porušil zákon v ustanovení § 237 tr. ř.

Okresní soud se však kromě toho dopustil dalšího pochybení, pokud v rámci příprav veřejného zasedání sice předvolal k veřejnému zasedání obviněného, jehož účast při něm byla podle povahy věci nutná, ale zároveň mu neumožnil, aby se mohl tohoto zasedání zúčastnit. Přitom nedbal ani důvodné žádosti obviněného o odročení veřejného zasedání. Bylo povinností okresního soudu této včas předložené žádosti obviněného vyhovět, veřejné zasedání stanovené na 29. září 1966 odročit a při stanovení nového termínu konání veřejného zasedání učinit podle § 233 tr. ř. taková opatření, aby obviněnému bylo umožněno se tohoto jednání zúčastnit. Pokud okresní soud konal za takového stavu věci veřejné zasedání v nepřítomnosti obviněného, zkrátil ho na jeho právech obhajoby.

Podle ustanovení § 2 odst. 13 tr. ř. ten, proti němuž se trestní řízení vede, musí být v každém období řízení poučen o právech umožňujících mu plné uplatnění obhajoby a o tom, že si též může zvolit obhájce; všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny umožnit mu uplatnění jeho práv.

Z uvedeného plyne, že okresní soud tím, že provedl veřejné zasedání v nepřítomnosti obviněného, neumožnil mu uplatnění jeho práv a tak porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 13 věta za středníkem tr. ř.

Krajský soud při přezkoumávání správnosti rozhodnutí okresního soudu ke stížnosti obviněného tato pochybení nenapravit, přestože obviněný i ve své stížnosti znovu poukazoval na okolnosti uplatňované již v podání z 22. září 1966. Proto i krajský soud porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 13 tr. ř. a § 237 tr. ř. Poznámka redakce: Stejně právo na umožnění přítomnosti ve veřejném zasedání má obviněný i v případech, kdy je jeho volnost rozhodování o účasti na jednání soudu omezena např. vazbou, výkonem ochranného léčení apod.